

I

(Akty ustawodawcze)

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2284

z dnia 14 grudnia 2016 r.

w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ, uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1, uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej, po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym, uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾, uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾, a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ciągu ostatnich 20 lat poczyniono w Unii znaczne postępy w dziedzinie emisji antropogenicznych do powietrza i jakości powietrza, w szczególności w ramach specjalnej polityki unijnej, określonej między innymi w komunikacie Komisji z dnia 21 września 2005 r. pt. „Strategia tematyczna dotycząca zanieczyszczenia powietrza”. Kluczowym elementem tego procesu jest dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/81/WE ⁽⁴⁾ ustanawiająca ograniczenia całkowitych rocznych emisji państw członkowskich od 2010 r. dla dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO) oraz amoniaku (NH₃). W rezultacie w Unii w latach 1990–2010 emisje dwutlenku siarki zostały zmniejszone o 82 %, emisje tlenków azotu – o 47 %, emisje niemetanowych lotnych związków organicznych – o 56 %, a emisje amoniaku – o 28 %. Jak jednak wskazano w komunikacie Komisji z dnia 18 grudnia 2013 r. pt. „Czyste powietrze dla Europy” (zwanym dalej „zmienioną strategią tematyczną dotyczącą zanieczyszczenia powietrza”), nadal występują znaczące negatywne skutki i zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska.
- (2) W siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska ⁽⁵⁾ potwierdzono długofalowy cel polityki Unii w zakresie jakości powietrza, polegający na osiągnięciu poziomów jakości powietrza, które nie powodują znacznych negatywnych skutków ani zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska, i dlatego wezwano do zapewnienia pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami Unii dotyczącymi jakości powietrza oraz celami

(1) Dz.U. C 451 z 16.12.2014, s. 134.

(2) Dz.U. C 415 z 20.11.2014, s. 23.

(3) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2016 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 8 grudnia 2016 r.

(4) Dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. L 309 z 27.11.2001, s. 22).

(5) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 171).

strategicznymi i działaniami zaplanowanymi po 2020 r.; wezwano także do wzmocnienia wysiłków na obszarach, na których ludność i ekosystemy narażone są na wysokie poziomy zanieczyszczenia powietrza, oraz do wzmocnienia

synergii między przepisami dotyczącymi jakości powietrza a ustanowionymi celami polityki Unii, w szczególności w odniesieniu do różnorodności biologicznej i zmiany klimatu.

- (3) Zmieniona strategia tematyczna dotycząca zanieczyszczenia powietrza określa nowe cele strategiczne na okres do 2030 r. w celu zbliżenia się do realizacji długoterminowego celu Unii w zakresie jakości powietrza.
- (4) Państwa członkowskie i Unia są w trakcie ratyfikacji przyjętej w 2013 r. w ramach Programu Środowiskowego Organizacji Narodów Zjednoczonych konwencji z Minamaty w sprawie rtęci z 2013 r. – której celem jest ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska przez zmniejszenie emisji rtęci z istniejących i nowych źródeł – z myślą o wejściu w życie tej konwencji w 2017 r. Sprawozdane emisje tego zanieczyszczenia powinny być poddawane przeglądowi przez Komisję.
- (5) Państwa członkowskie i Unia są stronami Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości (zwanego dalej „konwencją LRTAP”) oraz kilku protokołów do niej, w tym protokołu z 1999 r. w sprawie przeciwdziałania zakwaszeniu, eutrofizacji i powstawaniu ozonu w warstwie przyziemnej, zmienionego w 2012 r. (zwanego dalej „zmienionym protokołem z Göteborga”).
- (6) Jeżeli chodzi o 2020 r. i lata następne, w zmienionym protokole z Göteborga dla każdej strony określa się, przyjmując 2005 r. za rok odniesienia, nowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu, niemetanowych lotnych związków organicznych, amoniaku i pyłu drobnego, wspiera się redukcję emisji sadzy i wzywa się do gromadzenia i przechowywania informacji dotyczących negatywnych skutków stężeń i depozycji zanieczyszczeń powietrza dla zdrowia ludzkiego i środowiska oraz do uczestnictwa w programach zorientowanych na wyniki w ramach konwencji LRTAP.
- (7) Należy zatem zmienić ustanowiony dyrektywą 2001/81/WE system krajowych pułapów emisji w celu dostosowania go do międzynarodowych zobowiązań Unii i państw członkowskich. W tym celu krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji na którykolwiek rok z lat 2020–2029 są w niniejszej dyrektywie takie same jak w zmienionym protokole z Göteborga.
- (8) Państwa członkowskie powinny wdrożyć niniejszą dyrektywę w taki sposób, aby skutecznie przyczyniała się do osiągnięcia długoterminowego celu Unii dotyczącego jakości powietrza, wspieranego przez wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia, oraz celów Unii dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów – poprzez zmniejszenie poziomów i depozycji zanieczyszczeń powietrza powodujących zakwaszenie, eutrofizację i powstawanie ozonu poniżej krytycznych ładunków i poziomów określonych w konwencji LRTAP.
- (9) Niniejsza dyrektywa, oprócz poprawy jakości powietrza w skali globalnej a także zwiększenia synergii z unijną polityką klimatyczno-energetyczną, przy jednoczesnym unikaniu powielania obowiązujących przepisów Unii, powinna również przyczynić się do osiągnięcia, w sposób racjonalny pod względem kosztów, celów dotyczących jakości powietrza ustanowionych w prawie Unii i do złagodzenia skutków zmian klimatu.
- (10) Niniejsza dyrektywa przyczynia się również do zmniejszenia kosztów zanieczyszczenia powietrza w Unii związanych z ochroną zdrowia, poprawiając dobrostan obywateli Unii, a także sprzyja przechodzeniu na zieloną gospodarkę.
- (11) Niniejsza dyrektywa powinna przyczynić się do stopniowego zmniejszania zanieczyszczenia powietrza, opierając się na redukcjach emisji określonych substancji wynikających z przepisów Unii w zakresie ograniczania zanieczyszczeń powietrza u źródła.
- (12) Przepisy Unii w zakresie ograniczania zanieczyszczeń powietrza u źródła powinny skutecznie przynieść przewidywane redukcje emisji. Zidentyfikowanie nieskutecznych przepisów Unii w zakresie ograniczania zanieczyszczeń u źródła i podjęcie na wczesnym etapie działań w odpowiedzi na nieskuteczność tych przepisów mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia szerszych celów dotyczących jakości powietrza, co wykazała rozbieżność między rzeczywistymi emisjami a emisjami testowymi tlenków azotu z samochodów EURO 6 z silnikiem wysokoprężnym.
- (13) Państwa członkowskie powinny przestrzegać określonych w niniejszej dyrektywie zobowiązań w zakresie redukcji emisji od 2020 r. do 2029 r. i od 2030 r. Aby zapewnić widoczny postęp w realizacji zobowiązań przyjętych na 2030 r., państwa członkowskie powinny określić orientacyjne poziomy emisji w 2025 r., które byłyby technicznie możliwe do uzyskania i nie pociągałyby za sobą nieproporcjonalnych kosztów, oraz dążyć do osiągnięcia tych poziomów. W przypadku gdyby ograniczenie emisji na 2025 r. zgodnie z ustaloną ścieżką nie było możliwe, państwa członkowskie powinny wyjaśnić powody tego odstępstwa, a także środki, które pozwoliłyby państwom członkowskim powrócić do ich ścieżki, w kolejnych raportach przygotowywanych zgodnie z niniejszą dyrektywą.

- (14) Krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji określone w niniejszej dyrektywie na 2030 r. i kolejne lata opierają się na szacowanym potencjale każdego państwa członkowskiego w zakresie redukcji określonym w sprawozdaniu w sprawie strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza nr 16 ze stycznia 2015 r. (zwanym dalej „sprawozdaniem nr 16”), na technicznej analizie różnic między szacunkami krajowymi a szacunkami zawartymi w sprawozdaniu nr 16 oraz na założeniu politycznym, by utrzymać do 2030 r. (w porównaniu z 2005 r.) poziom redukcji ogólnego wpływu na zdrowie jak najbliższy poziomowi zawartemu we wniosku Komisji dotyczącym niniejszej dyrektywy. Aby zwiększyć przejrzystość, Komisja powinna opublikować podstawowe założenia zastosowane w sprawozdaniu nr 16.
- (15) Spełnienie krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji powinno być oceniane w świetle konkretnego stanu metod w momencie określenia zobowiązania.
- (16) Wymogi dotyczące sprawozdawczości i zobowiązania w zakresie redukcji emisji powinny być oparte na krajowym zużyciu energii i sprzedawanych paliwach. Niektóre państwa członkowskie mogą jednak na mocy konwencji LRTAP zdecydować się na użycie całkowitych krajowych emisji obliczonych na podstawie wykorzystywanych paliw w przypadku sektora transportu drogowego, jako podstawy oceny spełniania zobowiązań. Należy zachować w niniejszej dyrektywie ten wariant, aby zapewnić spójność między prawem międzynarodowym i unijnym.
- (17) Aby uwzględnić problem niepewności nierozzerwalnie związanej z określeniem krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji, zmieniony protokół z Göteborga przewiduje pewną elastyczność, którą należy przenieść do niniejszej dyrektywy. W szczególności zmieniony protokół z Göteborga ustala mechanizm służący korygowaniu krajowych bilansów emisji i uśrednianiu krajowych rocznych emisji przez maksymalnie trzy lata, w przypadku gdy spełnione są pewne warunki. Ponadto niniejsza dyrektywa powinna wprowadzać elastyczne podejście w przypadku, gdy nakłada ona zobowiązanie w zakresie redukcji, które przekracza racjonalną pod względem kosztów redukcję określoną w sprawozdaniu nr 16, a takie elastyczne podejście powinno też pomagać państwom członkowskim w przypadku nagłych i wyjątkowych zdarzeń związanych z wytwarzaniem lub dostarczaniem energii, o ile spełnione są pewne warunki. Komisja powinna monitorować stosowanie tego elastycznego podejścia, biorąc pod uwagę wskazówki opracowane w ramach konwencji LRTAP. Na potrzeby oceny wniosków o korektę należy uznać, że zobowiązania w zakresie redukcji emisji na lata 2020–2029 zostały ustalone w dniu 4 maja 2012 r., czyli w dniu zmiany protokołu z Göteborga.
- (18) Każde państwo członkowskie powinno przyjąć i wdrożyć krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza, aby spełnić swoje zobowiązania do redukcji emisji, a także skutecznie przyczynić się do realizacji celów dotyczących jakości powietrza. W związku z tym państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę potrzebę zmniejszenia emisji, w szczególności tlenków azotu i pyłu drobnego, w strefach i aglomeracjach dotkniętych nadmiernymi stężeniami zanieczyszczeń powietrza lub w strefach i aglomeracjach, które znacząco przyczyniają się do zanieczyszczenia powietrza w innych strefach i aglomeracjach, w tym w państwach sąsiednich. W tym celu krajowe programy ograniczania zanieczyszczenia powietrza powinny przyczyniać się do udanego wdrażania planów ochrony jakości powietrza, przyjętych na mocy art. 23 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE⁽¹⁾.
- (19) W celu zmniejszenia emisji ze źródeł antropogenicznych, w krajowych programach ograniczania zanieczyszczenia powietrza należy rozważyć środki mające zastosowanie do wszystkich odpowiednich sektorów, w tym rolnictwa, energii, przemysłu, transportu drogowego, żeglugi śródlądowej, ogrzewania gospodarstw domowych oraz używania maszyn jezdnych nieporuszających się po drogach i stosowania rozpuszczalników. Państwa członkowskie powinny być jednak uprawnione do podejmowania decyzji w sprawie przyjęcia środków służących realizacji zawartych w niniejszej dyrektywie zobowiązań w zakresie redukcji emisji.
- (20) Przy opracowywaniu krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza państwa członkowskie powinny brać pod uwagę najlepsze praktyki w zakresie m.in. wpływu najbardziej szkodliwych zanieczyszczeń objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy na wrażliwe grupy ludności.
- (21) Rolnictwo w dużym stopniu odpowiada za emisje amoniaku i pyłu drobnego do atmosfery. Aby zmniejszyć te emisje, do krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza należy włączyć środki mające zastosowanie w sektorze rolnym. Środki te powinny być racjonalne pod względem kosztów oraz opierać się na konkretnych informacjach i danych uwzględniających postęp naukowy i wcześniejsze środki podjęte przez państwa członkowskie. Wspólna polityka rolna stwarza państwom członkowskim możliwość przyczynienia się do poprawy jakości powietrza za pomocą konkretnych środków. Przeprowadzona w przyszłości ocena pozwoli lepiej zrozumieć skutki tych środków.
- (22) Poprawę jakości powietrza powinno się osiągnąć za pomocą proporcjonalnych środków. Przy podejmowaniu środków, które mają zostać włączone do krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza mających zastosowanie w sektorze rolnym, państwa członkowskie powinny zapewnić pełne uwzględnienie wpływu tych środków na małe gospodarstwa w celu jak największego ograniczenia wszelkich dodatkowych kosztów.

- (¹) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.U. L 152 z 11.6.2008, s. 1).
- (23) W przypadku gdy pewne środki podejmowane w ramach krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza w celu zapobiegania emisjom w sektorze rolnym kwalifikują się do wsparcia finansowego, w szczególności środki podejmowane przez gospodarstwa, w których wymagane są istotne zmiany praktyk lub istotne inwestycje, Komisja powinna ułatwiać dostęp do takiego wsparcia finansowego oraz innego dostępnego finansowania unijnego.
- (24) Aby zmniejszyć emisje, państwa członkowskie powinny rozważyć wspieranie przesuwania inwestycji w kierunku czystych i wydajnych technologii. Innowacje mogą pomóc w zwiększaniu zrównowżenia i w rozwiązywaniu problemów u źródła przez poprawę sektorowych reakcji na wyzwania związane z jakością powietrza.
- (25) Należy regularnie aktualizować krajowe programy ograniczania zanieczyszczenia powietrza, w tym analizę pomagającą określić strategię i środki.
- (26) Aby opracowywać rzetelne krajowe programy ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz wszelkie istotne aktualizacje, państwa członkowskie powinny poddawać te programy i aktualizacje konsultacjom z opinią publiczną i właściwymi organami na wszystkich poziomach i w czasie, gdy pozostają otwarte wszystkie warianty dotyczące strategii i środków. Państwa członkowskie powinny podjąć konsultacje transgraniczne w przypadku, gdy wdrożenie ich programu mogłoby mieć wpływ na jakość powietrza w innym państwie członkowskim lub państwie trzecim, zgodnie z wymogami określonymi w prawie unijnym i międzynarodowym, w tym w Konwencji EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (zwaną dalej „Konwencją z Espoo”) z 1991 r. i w załączonym do niej protokole w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z 2003 r.
- (27) Celem niniejszej dyrektywy jest między innymi ochrona zdrowia ludzkiego. Jak wielokrotnie przypominał Trybunał Sprawiedliwości, sprzeczne z wiążącym charakterem, jaki przyznaje dyrektywom art. 288 akapit trzeci Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, byłoby zasadnicze wyłączenie możliwości powoływania się przez zainteresowane osoby na ustanowiony w danej dyrektywie obowiązek. Stwierdzenie to ma znaczenie w szczególności w przypadku dyrektywy, której celem jest kontrola i redukcja zanieczyszczeń powietrza i która w związku z tym zmierza do ochrony zdrowia ludzkiego.
- (28) Państwa członkowskie powinny przygotować i przekazywać krajowe bilanse i prognozy emisji oraz raporty metodyczne IIR (ang. *informative inventory report*) dla wszystkich zanieczyszczeń powietrza objętych niniejszą dyrektywą, dzięki czemu Unia będzie mogła wykonywać swoje obowiązki dotyczące sprawozdawczości na mocy konwencji LRTAP i protokołów do niej.
- (29) W celu zachowania ogólnej spójności dla całej Unii państwa członkowskie powinny zapewnić, aby przekazywanie Komisji krajowych bilansów i prognoz emisji oraz raportów metodycznych IIR było w pełni spójne z ich działaniami sprawozdawczymi na mocy konwencji LRTAP.
- (30) Aby ocenić skuteczność krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji określonych w niniejszej dyrektywie, państwa członkowskie powinny również monitorować wpływ zanieczyszczenia powietrza na ekosystemy lądowe i wodne oraz informować o tym wpływie. Aby zapewnić podejście racjonalne pod względem kosztów, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zastosowania fakultatywnych wskaźników monitorowania, o których mowa w niniejszej dyrektywie oraz powinny koordynować działania z innymi programami monitorowania ustanowionymi zgodnie z powiązаныmi dyrektywami i, w stosownych przypadkach, z konwencją LRTAP.
- (31) Należy powołać Europejskie Forum Czystego Powietrza skupiające wszystkie podmioty, w tym właściwe organy państw członkowskich na wszystkich odpowiednich szczeblach, jako forum wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, w szczególności w celu wypracowania wkładu do wytycznych i ułatwiania skoordynowanego wdrażania unijnych przepisów i polityk związanych z poprawą jakości powietrza.
- (32) Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE (¹) państwa członkowskie powinny zapewnić aktywne i systematyczne rozpowszechnianie informacji drogą elektroniczną.
- (33) Konieczna jest zmiana dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE (²) w celu zapewnienia spójności tej dyrektywy z Konwencją EKG ONZ z 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (zwaną dalej „konwencją z Aarhus”).

- (1) Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).
- (2) Dyrektywa 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz.U. L 156 z 25.6.2003, s. 17).
- (34) W celu uwzględnienia rozwoju technicznego i sytuacji międzynarodowej należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zmiany załącznika I, jak również części 2 załącznika III oraz załącznika IV, w celu dostosowania ich do rozwoju sytuacji w ramach konwencji LRTAP oraz w odniesieniu do zmiany załącznika V w celu dostosowania go do postępu technicznego i naukowego oraz do rozwoju sytuacji w ramach konwencji LRTAP. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (35) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących elastycznego podejścia oraz krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽²⁾.
- (36) Państwa członkowskie powinny określić przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i zapewnić ich wykonanie. Sankcje te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.
- (37) Mając na uwadze charakter i zakres zmian, które należy wprowadzić w dyrektywie 2001/81/WE, dyrektywa ta powinna zostać zastąpiona w celu zwiększenia pewności prawa, jasności, przejrzystości i uproszczenia przepisów. W celu zapewnienia ciągłości w poprawie jakości powietrza państwa członkowskie powinny stosować krajowe pułapy emisji określone w dyrektywie 2001/81/WE, do czasu gdy zaczną obowiązywać nowe krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji określone w niniejszej dyrektywie, co nastąpi w 2020 r.
- (38) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, jakim jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, nie może zostać osiągnięty w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na transgraniczny charakter zanieczyszczenia powietrza możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie unijnym, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości, jak określono w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (39) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających ⁽³⁾ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Cele i przedmiot

1. Aby umożliwić zbliżenie się do osiągnięcia poziomów jakości powietrza, które nie wywołują znacznych negatywnych skutków i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska, niniejsza dyrektywa ustanawia zobowiązania państw członkowskich w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH₃) i pyłu drobnego (PM_{2,5}),

a także zawiera wymóg sporządzania, przyjmowania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz monitorowania emisji tych zanieczyszczeń i innych zanieczyszczeń, o których mowa w załączniku I oraz ich skutków, jak również przekazywania na ten temat informacji.

(1) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

(2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

(3) Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

2. Niniejsza dyrektywa przyczynia się również do osiągnięcia:

- a) celów dotyczących jakości powietrza zawartych w ustawodawstwie Unii oraz postępów w dążeniu do realizacji unijnego długoterminowego celu polegającego na osiągnięciu poziomów jakości powietrza zgodnych z wytycznymi w zakresie jakości powietrza opublikowanymi przez Światową Organizację Zdrowia;
- b) unijnych celów w dziedzinie różnorodności biologicznej i ekosystemów zgodnych z siódmym programem działań w zakresie środowiska;
- c) zwiększonych synergii między unijną polityką w zakresie jakości powietrza a innymi odpowiednimi politykami unijnymi, w szczególności polityką klimatyczno-energetyczną.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do emisji zanieczyszczeń, o których mowa w załączniku I, ze wszystkich źródeł występujących na terytorium państw członkowskich, w ich wyłącznych strefach ekonomicznych oraz w strefach kontroli zanieczyszczeń.
2. Niniejsza dyrektywa nie obejmuje emisji na Wyspach Kanaryjskich, we francuskich departamentach zamorskich, na Maderze i Azorach.

Artykuł 3

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „emisja” oznacza uwolnienie do atmosfery substancji ze źródła punktowego lub rozproszonego;
- 2) „emisje antropogeniczne” oznaczają emisje zanieczyszczeń do atmosfery związane z działalnością człowieka;
- 3) „prekursory ozonu” oznaczają tlenki azotu, niemetanowe lotne związki organiczne, metan i tlenek węgla;
- 4) „cele dotyczące jakości powietrza” oznaczają wartości dopuszczalne, wartości docelowe i pułapy stężenia ekspozycji określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE i w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE ⁽¹⁾;
- 5) „dwutlenek siarki” lub „SO₂” oznacza wszystkie związki siarki wyrażone jako dwutlenek siarki (SO₂), w tym trójtlenek siarki (SO₃), kwas siarkowy (H₂SO₄), oraz zredukowane związki siarki, takie jak siarkowodor (H₂S), merkaptany i siarczki dimetylu;
- 6) „tlenki azotu” lub „NO_x” oznaczają tlenek azotu i dwutlenek azotu, wyrażone jako dwutlenek azotu;
- 7) „niemetanowe lotne związki organiczne” lub „NMLZO” oznaczają wszystkie związki organiczne inne niż metan, które są zdolne do wytwarzania utleniaczy fotochemicznych w reakcjach z tlenkami azotu w obecności światła słonecznego;

- 8) „pył drobny” lub „PM_{2,5}” oznacza cząstki o średnicy aerodynamicznej wynoszącej nie więcej niż 2,5 mikrometra (µm);
- 9) „sadza” lub „BC” oznacza węglowe cząstki stałe pochłaniające światło;
- 10) „krajowe zobowiązanie w zakresie redukcji emisji” oznacza zobowiązanie państw członkowskich w zakresie redukcji emisji substancji; określa ono minimalną redukcję emisji, jaką należy osiągnąć w docelowym roku kalendarzowym, wyrażoną jako wielkość procentową całkowitej ilości emisji uwolnionych w roku odniesienia (2005 r.);

(¹) Dyrektywa 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz.U. L 23 z 26.1.2005, s. 3).

- 11) „cykl lądowania i startu” oznacza cykl obejmujący kołowanie przy starcie i lądowaniu, start, wznoszenie się, podchodzenie do lądowania, lądowanie i wszelkie inne czynności statku powietrznego odbywające się poniżej wysokości 3 000 stóp;
- 12) „międzynarodowa żegluga morska” oznacza kursy – na morzu i w wodach przybrzeżnych – statków wodnych, z wyjątkiem statków rybackich, pływających pod wszystkimi banderami, wypływających z terytorium jednego państwa i wpływających na terytorium innego państwa;
- 13) „strefa kontroli zanieczyszczeń” oznacza obszar morski położony nie dalej niż 200 mil morskich od linii podstawowych, od których mierzy się szerokość pasa morza terytorialnego, określony przez państwo członkowskie do celów zapobiegania zanieczyszczeniom powodowanym przez statki oraz do celów zmniejszania i kontroli takich zanieczyszczeń zgodnie z mającymi zastosowanie międzynarodowymi przepisami i normami;
- 14) „przepisy Unii w zakresie ograniczania zanieczyszczeń powietrza u źródła” oznaczają ustawodawstwo Unii, którego celem jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza objętych niniejszą dyrektywą przez podjęcie środków łagodzących u źródła.

Artykuł 4

Krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji

1. Państwa członkowskie co najmniej ograniczają swoje roczne emisje antropogeniczne dwutlenku siarki, tlenków azotu, niemetanowych lotnych związków organicznych, amoniaku i pyłu drobnego zgodnie z krajowymi zobowiązaniami w zakresie redukcji emisji mającymi zastosowanie od roku 2020 do roku 2029 i począwszy od roku 2030, jak określono w załączniku II.
2. Bez uszczerbku dla ust. 1, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki mające na celu ograniczenie emisji antropogenicznych dwutlenku siarki, tlenków azotu, niemetanowych lotnych związków organicznych, amoniaku i pyłu drobnego w 2025 r.. Orientacyjne poziomy tych emisji określa się z wykorzystaniem liniowej ścieżki redukcji ustalonej pomiędzy poziomami emisji określonymi w zobowiązaniach w zakresie redukcji emisji na rok 2020 a poziomami emisji określonymi w zobowiązaniach w zakresie redukcji emisji na rok 2030.

Państwa członkowskie mogą realizować nieliniową ścieżkę redukcji, jeżeli jest to bardziej efektywne pod względem ekonomicznym lub technicznym, pod warunkiem że od 2025 r. będą zbliżać się stopniowo do ścieżki liniowej redukcji oraz że nie wpłynie to na żadne zobowiązanie w zakresie redukcji emisji na rok 2030. Państwa członkowskie określają tę nieliniową ścieżkę redukcji i wskazują powody jej realizacji w krajowych programach ograniczania zanieczyszczenia powietrza przekazywanych Komisji zgodnie z art. 10 ust. 1.

Jeżeli ograniczenie emisji na 2025 r. zgodnie z ustaloną ścieżką redukcji nie będzie możliwe, państwa członkowskie wyjaśniają powody tego odstępowania, a także wskazują środki, które pozwoliłyby państwom członkowskim na powrót do ich ścieżki, w kolejnych raportach metodycznych IIR przedkładanych Komisji zgodnie z art. 10 ust. 2.

3. Do celów oceny zgodności z ust. 1 i 2 nie uwzględnia się następujących emisji:
 - a) emisji ze statków powietrznych poza cyklem lądowania i startu;
 - b) emisji z krajowej żeglugi morskiej do terytoriów i z terytoriów, o których mowa w art. 2 ust. 2;
 - c) emisji z międzynarodowej żeglugi morskiej;

- d) emisji tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych pochodzących z działalności objętej Nomenklaturą dla sprawozdawczości (NFR) 2014 określoną przez konwencję LRTAP kategorii 3B (gospodarka nawozami) i 3D (gleby rolne).

Artykuł 5

Elastyczne podejście

1. Państwa członkowskie mogą zgodnie z załącznikiem IV część 4 określić skorygowane roczne krajowe bilanse emisji dla dwutlenku siarki, tlenków azotu, niemetanowych lotnych związków organicznych, amoniaku i pyłu drobnego, w przypadku gdyby niespełnienie ich krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji wynikało ze stosowania usprawnionych metod w zakresie bilansów emisji, zaktualizowanych w świetle wiedzy naukowej.

Na potrzeby, ustalenia czy spełnione są odpowiednie warunki zawarte w załączniku IV część 4, uznaje się, że zobowiązania w zakresie redukcji emisji na lata 2020–2029 zostały określone w dniu 4 maja 2012 r.

Od 2025 r. następujące dodatkowe warunki mają zastosowanie do korekt w przypadku wskaźników emisji lub metod stosowanych do określenia emisji ze szczególnych kategorii źródeł różniących się znacząco od wskaźników lub metod oczekiwanych w związku z wdrożeniem danej normy lub standardu zawartych w przepisach Unii w zakresie ograniczania zanieczyszczeń powietrza u źródła na mocy załącznika IV część 4 pkt 1 lit. d) ppkt (ii) oraz (iii):

- a) uwzględniwszy ustalenia dokonane w ramach krajowych programów kontroli i egzekwowania, monitorujących skuteczność przepisów Unii w zakresie ograniczania zanieczyszczeń powietrza u źródła, dane państwo członkowskie wykazuje, że znacząco różne wskaźniki emisji nie wynikają z wdrażania lub egzekwowania przez nie tych przepisów;
- b) dane państwo członkowskie poinformowało o znaczącej różnicy w zakresie wskaźników emisji Komisję, która zgodnie z art. 11 ust. 2 analizuje potrzebę podjęcia dalszych działań.

2. Jeżeli w danym roku dane państwo członkowskie, w związku z wyjątkowo chłodną zimą lub wyjątkowo suchym latem, nie może spełnić swoich zobowiązań w zakresie redukcji emisji, to może spełnić te zobowiązania przez uśrednienie swoich krajowych rocznych emisji za ten rok, rok poprzedzający i rok kolejny, pod warunkiem że średnia ta nie przekracza wartości krajowych rocznych emisji, do której zachowania zobowiązało się to państwo członkowskie.

3. Jeżeli w danym roku dane państwo członkowskie, w przypadku którego co najmniej jedno zobowiązanie w zakresie redukcji zawarte w załączniku II zostało określone na poziomie surowszym niż racjonalna pod względem kosztów redukcja określona w sprawozdaniu nr 16, po zrealizowaniu wszystkich racjonalnych pod względem kosztów środków nie może spełnić odpowiednich zobowiązań w zakresie redukcji emisji, to uznaje się, że to państwo członkowskie spełnia dane zobowiązanie w zakresie redukcji emisji przez maksymalnie pięć lat, pod warunkiem że w każdym z tych lat zrekompensuje ono niespełnienie tych zobowiązań przez równoważną redukcję emisji innego zanieczyszczenia określonego w załączniku II.

4. Uznaje się, że dane państwo członkowskie spełnia swoje obowiązki wynikające z art. 4 przez maksymalnie trzy lata, w przypadku gdy niewykonanie jego zobowiązań w zakresie redukcji emisji danych zanieczyszczeń wynika z nagłego i wyjątkowego zakłócenia lub spadku mocy w systemie wytwarzania lub dostawy energii elektrycznej lub ciepła, której to sytuacji nie można było w sposób racjonalny przewidzieć, i jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) dane państwo członkowskie wykazało, że podjęto wszelkie rozsądne działania, obejmujące wdrożenie nowych środków i strategii, w celu spełnienia tych zobowiązań i że działania te będą nadal podejmowane, tak aby okres, w którym zobowiązania te nie są spełniane był jak najkrótszy; oraz
- b) państwo członkowskie wykazało, że wdrożenie dodatkowych środków i strategii oprócz tych, o których mowa w lit. a), pociągałoby za sobą nieproporcjonalne koszty i poważnie zagrażałoby krajowemu bezpieczeństwu energetycznemu lub tworzyłoby duże ryzyko ubóstwa energetycznego dla znacznej części ludności.

5. Państwa członkowskie, które zamierzają zastosować ust. 1, 2, 3 lub 4, informują o tym Komisję do dnia 15 lutego danego roku sprawozdawczego. Informacje te dotyczą między innymi odnośnych zanieczyszczeń i sektorów oraz, jeżeli dane takie są dostępne, skali wpływu na krajowe bilanse emisji.

6. Komisja, wspierana przez Europejską Agencję Środowiska, analizuje i ocenia, czy korzystanie z przepisów o elastycznym podejściu w danym roku spełnia stosowne warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu i zawarte w załączniku IV część 4 lub w ust. 2, 3 lub 4 niniejszego artykułu, w stosownych przypadkach.

W przypadku gdy Komisja uzna, że wykorzystywanie elastycznego podejścia nie jest zgodne z odpowiednimi warunkami określonymi w ust. 1 niniejszego artykułu i w załączniku IV część 4 lub w ust. 2, 3 lub 4 niniejszego artykułu, przyjmuje w ciągu dziewięciu miesięcy od daty otrzymania odpowiedniego sprawozdania, o którym mowa w art. 8 ust. 4, decyzję informującą dane państwo członkowskie, że wykorzystywanie takiego elastycznego podejścia nie może zostać zaakceptowane, która określa powody tej odmowy. Jeżeli Komisja nie zgłosi zastrzeżeń w ciągu dziewięciu miesięcy od daty otrzymania odpowiedniego sprawozdania, o którym mowa w art. 8 ust. 4, państwo członkowskie, którego to dotyczy, uznaje zastosowanie tego elastycznego podejścia za ważne i zaakceptowane.

7. Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające szczegółowe zasady dotyczące stosowania elastycznego podejścia, o którym mowa w ust. 1, 2, 3 i 4 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 17.

8. Wykonując swoje uprawnienia na mocy ust. 6 i 7, Komisja uwzględni stosowne wytyczne opracowane na podstawie konwencji LRTAP.

Artykuł 6

Krajowe programy ograniczania zanieczyszczenia powietrza

1. Państwa członkowskie sporządzają, przyjmują i wdrażają swoje krajowe programy ograniczania zanieczyszczenia powietrza zgodnie z załącznikiem III część 1 w celu ograniczenia swoich rocznych emisji antropogenicznych zgodnie z art. 4 oraz przyczynienia się do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy zgodnie z art. 1 ust. 1.
2. Przy sporządzaniu, przyjmowaniu i wdrażaniu programu, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie:
 - a) oceniają, do jakiego stopnia krajowe źródła emisji mogą wpływać na jakość powietrza na ich terytoriach i w sąsiednich państwach członkowskich, w stosownych przypadkach, używając danych i metod opracowanych w ramach europejskiego programu monitorowania i oceny (EMEP) na podstawie Protokołu do konwencji LRTAP dotyczącego długofalowego finansowania wspólnego programu monitorowania i oceny przenoszenia zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości w Europie;
 - b) uwzględniają potrzebę zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powietrza, aby osiągnąć cele dotyczące jakości powietrza na swoich terytoriach oraz, w stosownych przypadkach, w sąsiednich państwach członkowskich;
 - c) przy podejmowaniu środków służących wypełnieniu krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji pyłu drobnego traktują priorytetowo środki redukcji emisji sadzy;
 - d) zapewniają spójność z innymi odpowiednimi planami i programami przyjętymi w oparciu o wymogi określone w przepisach krajowych lub unijnych.

Mając na uwadze spełnienie odpowiednich krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji, państwa członkowskie włączają do swoich krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza środki redukcji emisji określone jako obowiązkowe w załączniku III część 2 i mogą włączyć do tych programów środki redukcji emisji określone jako opcjonalne w załączniku III część 2 lub środki mające podobny skutek łagodzący.

3. Państwa członkowskie aktualizują krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza nie rzadziej niż co cztery lata.
4. Bez uszczerbku dla ust. 3, strategie i środki dotyczące redukcji emisji zawarte w krajowym programie ograniczania zanieczyszczenia powietrza są aktualizowane w ciągu 18 miesięcy od przekazania najnowszego krajowego bilansu

emisji lub prognoz emisji, jeżeli zgodnie z przekazanymi danymi obowiązki zawarte w art. 4 nie są spełnione lub istnieje ryzyko ich niespełnienia.

5. Państwa członkowskie przed zakończeniem prac nad projektem krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz wszelkich istotnych aktualizacji programu zasięgają opinii społeczeństwa, zgodnie z dyrektywą 2003/35/WE, i właściwych organów, które – z powodu swojej szczególnej odpowiedzialności w dziedzinie środowiska w odniesieniu do zanieczyszczenia powietrza, jakości powietrza i zarządzania powietrzem na wszystkich poziomach – mogą być zainteresowane wdrażaniem krajowych programów kontroli zanieczyszczenia powietrza.
6. W stosownych przypadkach prowadzone są konsultacje transgraniczne.
7. Komisja ułatwia opracowywanie i wdrażanie krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza, w stosownych przypadkach, poprzez wymianę dobrych praktyk.
8. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 16 w celu zmiany niniejszej dyrektywy w zakresie dostosowania załącznika III część 2 do rozwoju sytuacji, w tym do postępu technicznego, w ramach konwencji LRTAP.
9. Komisja może przyjąć wytyczne dotyczące opracowywania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza.
10. Komisja określa również w drodze aktów wykonawczych format krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza. Te akty wykonawcze przyjmowane są zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 17.

Artykuł 7

Wsparcie finansowe

Komisja dąży do ułatwienia dostępu do istniejących funduszy unijnych, zgodnie z przepisami prawnymi regulującymi te fundusze, w celu wsparcia środków służących realizacji celów niniejszej dyrektywy.

Te fundusze unijne obejmują obecne i przyszłe finansowanie dostępne w ramach, między innymi:

- a) programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji;
- b) europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w tym odpowiedniego finansowania w ramach wspólnej polityki rolnictwa;
- c) instrumentów finansowania działań w zakresie środowiska i klimatu, takich jak program LIFE.

Komisja oceni możliwość utworzenia punktu kompleksowej obsługi, w którym każdy zainteresowany podmiot mógłby łatwo uzyskać informacje o dostępnych funduszach i powiązanych procedurach dotyczących dostępu do funduszy unijnych, w odniesieniu do projektów związanych z problemami zanieczyszczenia powietrza.

Artykuł 8

Krajowe bilanse i prognozy emisji oraz raporty metodyczne IIR

1. Państwa członkowskie przygotowują i co roku aktualizują krajowe bilanse emisji zanieczyszczeń określonych w tabeli A załącznika I, zgodnie z wymogami określonymi w tej tabeli.

Państwa członkowskie mogą przygotować i co roku aktualizować krajowe bilanse emisji zanieczyszczeń określonych w tabeli B załącznika I, zgodnie z wymogami określonymi w tej tabeli.

2. Państwa członkowskie przygotowują i co cztery lata aktualizują krajowe bilanse emisji w układzie przestrzennym oraz bilanse dużych źródeł punktowych i, co dwa lata, krajowe prognozy emisji zanieczyszczeń określonych w tabeli C załącznika I, zgodnie z wymogami określonymi w tej tabeli.

3. Państwa członkowskie sporządzają raport metodyczny IIR, który towarzyszy bilansom i prognozom emisji, o których mowa w ust. 1 i 2, zgodnie z wymogami określonymi w tabeli D załącznika I.

4. Państwa członkowskie, które zdecydują się na elastyczne podejście na mocy art. 5, włączają w stosownych przypadkach do raportu metodycznego IIR za dany rok informacje wykazujące, że korzystanie z tego elastycznego podejścia spełnia odpowiednie warunki określone w art. 5 ust. 1 i w załączniku IV część 4 lub w art. 5 ust. 2, 3 lub 4.

5. Państwa członkowskie przygotowują i aktualizują krajowe bilanse emisji, w tym, w odpowiednich przypadkach, skorygowane krajowe bilanse emisji, krajowe prognozy emisji, krajowe bilanse emisji w układzie przestrzennym, bilanse dużych źródeł punktowych i towarzyszący im raport metodyczny IIR zgodnie z załącznikiem IV.

6. Komisja, wspierana przez Europejską Agencję Środowiska, corocznie przygotowuje i aktualizuje ogólnounijne bilanse emisji i raport metodyczny IIR oraz, co dwa lata, ogólnounijne prognozy emisji, a także, co cztery lata, ogólnounijne bilanse emisji w układzie przestrzennym oraz ogólnounijne bilanse dużych źródeł punktowych w odniesieniu do zanieczyszczeń, o których mowa w załączniku I, na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu.

7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 16 w celu zmiany niniejszej dyrektywy w zakresie dostosowania załącznika I i załącznika IV do rozwoju sytuacji, w tym do postępu technicznego i naukowego, w ramach konwencji LRTAP.

Artykuł 9

Monitorowanie wpływu zanieczyszczenia powietrza

1. Państwa członkowskie zapewniają monitorowanie negatywnego wpływu zanieczyszczenia powietrza na ekosystemy w oparciu o sieć stacji monitoringowych, reprezentatywną dla ich siedlisk słodkowodnych, naturalnych i półnaturalnych oraz rodzajów ekosystemu leśnego, przyjmując podejście racjonalne pod względem kosztów i oparte na ocenie ryzyka.

W tym celu państwa członkowskie koordynują działania z innymi programami monitorowania ustanowionymi na mocy prawodawstwa unijnego, w tym dyrektywy 2008/50/WE, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE ⁽¹⁾ i dyrektywy Rady 92/43/EWG ⁽²⁾, i, w stosownych przypadkach, konwencji LRTAP, a w stosownych przypadkach korzystają z danych zebranych na mocy tych programów.

Aby spełnić wymogi niniejszego artykułu, państwa członkowskie mogą używać wskaźników opcjonalnych monitorowania wymienionych w załączniku V.

2. Przy gromadzeniu i przekazywaniu informacji, o których mowa w załączniku V, mogą być stosowane metody określone w konwencji LRTAP oraz w podręcznikach do tej konwencji opracowanych w ramach programów współpracy międzynarodowej.

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 16 w celu zmiany niniejszej dyrektywy w zakresie dostosowania załącznika V do postępu technicznego i naukowego i do rozwoju sytuacji w ramach konwencji LRTAP.

Artykuł 10

Sprawozdawczość państw członkowskich

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji swój pierwszy krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza do dnia 1 kwietnia 2019 r.

W przypadku gdy krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza jest aktualizowany na mocy art. 6 ust. 4, dane państwo członkowskie przekazuje zaktualizowany program Komisji w terminie dwóch miesięcy.

Komisja analizuje krajowe programy ograniczania zanieczyszczenia powietrza i ich aktualizacje w świetle wymogów zawartych w art. 4 ust. 2 i art. 6.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji i Europejskiej Agencji Środowiska krajowe bilanse i prognozy emisji, krajowe bilanse emisji w układzie przestrzennym, bilanse dużych źródeł punktowych oraz raporty metodyczne IIR, o których mowa w art. 8 ust. 1, 2 i 3 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 8 ust. 4, zgodnie z terminami przedkładania sprawozdań określonymi w załączniku I.

Przekazywane informacje muszą być spójne z informacjami przekazywanymi sekretariatowi konwencji LRTAP.

(1) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

(2) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

3. Komisja, wspomagana przez Europejską Agencję Środowiska, konsultując to z danymi państwami członkowskimi, dokonuje przeglądu danych zawartych w krajowych bilansach emisji w pierwszym roku ich zgłaszania, oraz regularnie w późniejszym okresie. Przegląd ten polega na:

- a) weryfikacji przejrzystości, dokładności, spójności, porównywalności i kompletności przedłożonych informacji;
- b) identyfikacji przypadków, w których dane zawarte w bilansach są przygotowane w sposób sprzeczny z wymogami określonymi w prawie międzynarodowym, w szczególności konwencji LRTAP;
- c) w stosownych przypadkach, obliczeniu wynikających z powyższego niezbędnych korekt technicznych, w konsultacji z danym państwem członkowskim.

W przypadku gdy dane państwo członkowskie i Komisja nie są w stanie osiągnąć porozumienia w sprawie konieczności lub treści korekt technicznych na mocy lit. c), Komisja przyjmuje decyzję określającą korekty techniczne, które mają mieć zastosowanie do danego państwa członkowskiego.

4. Państwa członkowskie przekazują Komisji i Europejskiej Agencji Środowiska następujące informacje, o których mowa w art. 9:

- a) do dnia 1 lipca 2018 r., a następnie co cztery lata – lokalizację stacji monitoringowych i związane z tym wskaźniki używane do monitorowania wpływu zanieczyszczenia powietrza; oraz
- b) do dnia 1 lipca 2019 r., a następnie co cztery lata – dane uzyskane w wyniku monitorowania, o których mowa w art. 9.

Artykuł 11

Sprawozdania Komisji

1. Do dnia 1 kwietnia 2020 r., a następnie co cztery lata Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z postępów poczynionych we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, obejmujące ocenę wkładu tego wdrażania w realizację celów, o których mowa w art. 1, w tym dotyczące:

- a) postępów w realizacji:
 - (i) orientacyjnych poziomów emisji i zobowiązań w zakresie redukcji emisji, o których mowa w art. 4, oraz, w stosownych przypadkach, przyczyn ich nieosiągnięcia;
 - (ii) poziomów jakości otaczającego powietrza zgodnie z wytycznymi w zakresie jakości powietrza opublikowanymi przez Światową Organizację Zdrowia;
 - (iii) unijnych celów w dziedzinie różnorodności biologicznej i ekosystemów zgodnych z siódmym programem działań w zakresie środowiska;
- b) określenia dalszych środków wymaganych na poziomie Unii i państw członkowskich służących realizacji celów, o których mowa w lit. a);
- c) pobierania i wykorzystania funduszy unijnych przeznaczonych na wsparcie środków służących realizacji celów niniejszej dyrektywy;
- d) wyników prowadzonej przez Komisję analizy krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza i ich aktualizacji na mocy art. 10 ust. 1 akapit trzeci;
- e) oceny zdrowotnych, środowiskowych i społeczno-gospodarczych skutków niniejszej dyrektywy.

2. W przypadku gdy ze sprawozdania wynika, że orientacyjne poziomy emisji oraz zobowiązania w zakresie redukcji emisji, o których mowa w art. 4, nie mogły zostać osiągnięte w wyniku nieskutecznych przepisów Unii w zakresie ograniczania zanieczyszczeń powietrza u źródła, w tym ich realizacji na poziomie państw członkowskich, Komisja bada, w stosownych przypadkach, potrzebę dalszych działań, uwzględniając również kwestię sektorowych skutków wdrażania. W stosownych przypadkach Komisja przedstawia wnioski ustawodawcze, w tym nowe przepisy w zakresie ograniczania zanieczyszczeń powietrza ukierunkowane na źródła emisji, tak aby zapewnić spełnianie zobowiązań wynikających z niniejszej dyrektywy.

Artykuł 12

Europejskie Forum Czystego Powietrza

Komisja powołuje Europejskie Forum Czystego Powietrza, aby wnieść wkład w tworzenie wytycznych i ułatwić skoordynowane wdrażanie unijnych przepisów i polityk związanych z poprawą jakości powietrza; forum to będzie regularnie skupiać wszystkie zainteresowane podmioty, w tym właściwe organy państw członkowskich na wszystkich odpowiednich szczeblach, Komisję, podmioty branżowe, społeczeństwo obywatelskie oraz społeczność naukową. Europejskie Forum Czystego Powietrza będzie dokonywać wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, w tym na temat redukcji emisji pochodzących z ogrzewania gospodarstw domowych i z transportu drogowego, tak aby móc zasilać informacjami i wzmacniać krajowe programy ograniczania zanieczyszczenia powietrza i ich realizację.

Artykuł 13

Przegląd

1. Na podstawie sprawozdań, o których mowa w art. 11 ust. 1, Komisja dokona przeglądu niniejszej dyrektywy do dnia 31 grudnia 2025 r. z myślą o zagwarantowaniu postępów w kierunku realizacji celów, o których mowa w art. 1 ust. 2, w szczególności przy uwzględnieniu postępu naukowego i technologicznego oraz realizacji unijnej polityki klimatyczno-energetycznej.

W stosownych przypadkach Komisja przedstawi wnioski ustawodawcze dotyczące zobowiązań w zakresie redukcji emisji na okres po 2030 r.

2. W odniesieniu do amoniaku, Komisja oceni w swoim przeglądzie w szczególności:
- a) wyniki najnowszych badań naukowych;
 - b) wytyczne EKG ONZ z 2014 r. dotyczące zapobiegania emisjom amoniaku pochodzącym z rolnictwa i ich zmniejszania (zwane dalej „wytycznymi dotyczącymi amoniaku”) ⁽¹⁾ oraz kodeks ramowy EKG ONZ, dotyczący dobrej praktyki rolniczej na rzecz redukcji emisji amoniaku ⁽²⁾, w wersji zaktualizowanej i ostatnio zmienionej w 2014 r.;
 - c) aktualizacje najlepszych dostępnych technik zdefiniowanych w art. 3 pkt 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE ⁽³⁾;
 - d) środki rolno-środowiskowe w ramach wspólnej polityki rolnej.
3. Na podstawie sprawozdawanych krajowych emisji rtęci Komisja ocenia ich wpływ na realizację celów określonych w art. 1 ust. 2 i rozważa środki na rzecz zmniejszenia tych emisji i, w stosownych przypadkach, przekazuje wniosek ustawodawczy.

Artykuł 14

Dostęp do informacji

1. Zgodnie z dyrektywą 2003/4/WE państwa członkowskie zapewniają aktywne i systematyczne podawanie do wiadomości publicznej następujących informacji, publikowanych na ogólnie dostępnej stronie internetowej:
- a) krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza i wszystkich aktualizacji;
 - b) krajowych bilansów emisji (w tym, w stosownych przypadkach, skorygowanych krajowych bilansów emisji), krajowych prognoz emisji, raportów metodycznych IIR oraz dodatkowych sprawozdań i informacji przekazywanych Komisji zgodnie z art. 10.
-
- (1) Decyzja 2012/11, ECE/EBAIR/113/Add. 1.
(2) Decyzja ECE/EB.AIR/127, pkt 36e.
(3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).
2. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1367/2006 ⁽¹⁾ Komisja zapewnia aktywne i systematyczne podawanie do wiadomości publicznej informacji, publikowanych na ogólnie dostępnej stronie internetowej, dotyczących ogólnounijnych bilansów emisji i prognoz emisji a także raportów metodycznych IIR.
3. Komisja publikuje na swojej stronie internetowej:
- a) podstawowe założenia stosowane w odniesieniu do poszczególnych państw członkowskich przy określaniu ich potencjału w zakresie krajowej redukcji emisji, użyte do celów przygotowania sprawozdania nr 16;
 - b) listę odpowiednich przepisów Unii w zakresie ograniczania zanieczyszczeń powietrza u źródła; oraz
 - c) wyniki analizy, o której mowa w art. 10 ust. 1 akapit trzeci.

Artykuł 15

Współpraca z państwami trzecimi i koordynacja w ramach organizacji międzynarodowych

Bez uszczerbku dla art. 218 TFUE Unia i państwa członkowskie, w stosownych przypadkach, dążą do dwustronnej i wielostronnej współpracy z państwami trzecimi oraz koordynacji działań w ramach odpowiednich organizacji międzynarodowych, takich jak Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP), EKG ONZ, Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), Międzynarodowa Organizacja Morska (IMO) oraz Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO), w tym poprzez wymianę informacji w zakresie badań technicznych i naukowych oraz rozwoju w celu poprawy podstaw ułatwiających redukcję emisji.

*Artykuł 16***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 6 ust. 8, art. 8 ust. 7 i art. 9 ust. 3, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 31 grudnia 2016 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień jest automatycznie przedłużane na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 6 ust. 8, art. 8 ust. 7 oraz art. 9 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w tej decyzji. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽²⁾.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 6 ust. 8, art. 8 ust. 7 i art. 9 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Parlament Europejski albo Rada nie wyrażą sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformują Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

(1) Rozporządzenie (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty (Dz.U. L 264 z 25.9.2006, s. 13).

(2) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

*Artykuł 17***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Jakości Powietrza ustanowiony w art. 29 dyrektywy 2008/50/WE. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 18

Sankcje

Państwa członkowskie określają zasady dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i wprowadzają wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Artykuł 19

Zmiany w dyrektywie 2003/35/WE

W załączniku I do dyrektywy 2003/35/WE dodaje się lit. g) w brzmieniu:

„g) Artykuł 6 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczenia atmosferycznego, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE (*).

(*) Dz.U. L 344 z 17.12.2016, s. 1”.

Artykuł 20

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 1 lipca 2018 r.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 10 ust. 2 do dnia 15 lutego 2017 r.

Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 21

Uchylenie i przepisy przejściowe

1. Dyrektywa 2001/81/WE traci moc ze skutkiem od dnia 1 lipca 2018 r.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego:

- a) art. 1 i 4 dyrektywy 2001/81/WE oraz załącznik I do niej mają nadal zastosowanie do dnia 31 grudnia 2019 r.;
- b) art. 7 i 8 dyrektywy 2001/81/WE oraz załącznik III do niej zostają uchylone z dniem 31 grudnia 2016 r.

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji w załączniku VI.

2. Do dnia 31 grudnia 2019 r. państwa członkowskie mogą stosować art. 5 ust. 1 niniejszej dyrektywy w odniesieniu do pułapów określonych w art. 4 dyrektywy 2001/81/WE oraz w załączniku I do tej dyrektywy.

Artykuł 22 Wejście**w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2016 r.

Artykuł 23**Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 14 grudnia 2016 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

I. KORČOK

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I**MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ W ODNIESIENIU DO EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO ATMOSFERY****Tabela A****Wymogi dotyczące corocznego przekazywania informacji o emisjach, o których mowa w art. 8 ust. 1 akapit pierwszy**

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy	Terminy przekazywania informacji
Całkowite krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł według NFR ⁽¹⁾ ⁽²⁾	— SO ₂ , NO _x , NMLZO, NH ₃ , CO — metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) ⁽³⁾ — TZO ⁽⁴⁾ (ogółem WWA ⁽⁵⁾ benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno (1,2,3-cd)piren, dioksyne/furany, PCB ⁽⁶⁾ , HCB ⁽⁷⁾)	Raz w roku, począwszy od 1990 r. do roku sprawozdawczego minus 2 (X-2)	15 lutego ⁽⁹⁾
Całkowite krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł według NFR ⁽²⁾	— PM _{2,5} , PM ₁₀ ⁽⁸⁾ i, jeżeli dane są dostępne, sadza	Raz w roku, począwszy od 2000 r. do roku sprawozdawczego minus 2 (X-2)	15 lutego ⁽⁹⁾

(1) Nomenklatura dla sprawozdawczości (NFR) określona przez konwencję LRTAP.

(2) Emisje ze źródeł naturalnych są sprawozdawane zgodnie z metodami w zakresie konwencji LRTAP oraz z przewodnikiem EMEP/EEA dotyczącym bilansu emisji zanieczyszczeń powietrza. Nie są włączane do krajowych wartości całkowitych i są zgłaszane oddzielnie.

(3) Cd (kadm), Hg (rtęć), Pb (ołów).

(4) TZO (trwale zanieczyszczenia organiczne).

(5) WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne)

(6) PCB (polichlorowane bifenyle)

(7) HCB (heksachlorobenzen)

(8) „PM₁₀” oznacza cząstki o średnicy aerodynamicznej wynoszącej co najwyżej 10 mikrometrów (µm).

(9) Jeżeli informacje zawierały błędy, ponowne przekazanie informacji, wraz z wyjaśnieniem wprowadzonych zmian, następuje najpóźniej w ciągu czterech tygodni.

Tabela B

Wymogi dotyczące corocznego przekazywania informacji o emisjach, o których mowa w art. 8 ust. 1 akapit drugi

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy	Termin przekazywania informacji
Całkowite krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł według NFR ⁽¹⁾	<ul style="list-style-type: none"> — metale ciężkie (As, Cr, Cu, Ni, Se i Zn oraz ich związki) ⁽²⁾ — TSP ⁽³⁾ 	Raz w roku, począwszy od 1990 r. (2000 r. dla TSP) do roku sprawozdawczego minus 2 (X-2)	15 lutego

(1) Emisje ze źródeł naturalnych są sprawozdawane zgodnie z metodami ustanowionymi w konwencji LRTAP oraz z przewodnikiem EMEP/EEA dotyczącym bilansu emisji zanieczyszczeń powietrza. Nie są włączane do krajowych wartości całkowitych i są zgłaszane oddzielnie.

(2) As (arsen), Cr (chrom), Cu (miedź), Ni (nikiel), Se (selen), Zn (cynk).

(3) TSP (całkowity pył zawieszony).

Tabela C

Wymogi dotyczące przekazywania informacji o emisjach i prognoz, o których mowa w art. 8 ust. 2

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy/lata docelowe	Terminy przekazywania informacji
Krajowe dane w postaci siatki dotyczące emisji z podziałem na kategorie źródeł (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMLZO, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5} — metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) — TZO (ogółem WWA, HCB, PCB, dioksyny/furany) — Sadza (jeżeli dane są dostępne) 	Co cztery lata dla roku sprawozdawczego minus 2 (X-2) od 2017 r.	1 maja ⁽¹⁾
Duże źródła punktowe według kategorii źródła (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMLZO, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5} — metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) — TZO (ogółem WWA, HCB, PCB, dioksyny/furany) — Sadza (jeżeli dane są dostępne) 	Co cztery lata dla roku sprawozdawczego minus 2 (X-2) od 2017 r.	1 maja ⁽¹⁾
Prognozowane emisje według zagregowanych kategorii NFR	— SO ₂ , NO _x , NH ₃ , NMLZO, PM _{2,5} i, jeżeli dane są dostępne, sadza	Co dwa lata w odniesieniu do lat, których dotyczą prognozy, czyli 2020, 2025, 2030 oraz, jeżeli dane są dostępne, 2040 i 2050 od 2017 r.	15 marca

⁽¹⁾ Jeżeli informacje zawierały błędy, ponowne przekazanie informacji, wraz z wyjaśnieniem wprowadzonych zmian, następuje w ciągu czterech tygodni.

Tabela D

Wymogi dotyczące corocznego przekazywania raportu metodycznego IIR, o którym mowa w art. 8 ust. 3

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy/lata docelowe	Terminy przekazywania informacji

Raport metodyczny IIR	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMLZO, NH₃, CO, PM_{2,5}, PM₁₀ — metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) i sadza — TZO (ogółem WWA, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dioksyne/furany, PCB, HCB) — jeżeli dane są dostępne, metale ciężkie (As, Cr, Cu, Ni, Se i Zn oraz ich związki) i TSP 	Wszystkie lata (jak podano w tabelach A, B i C)	15 marca
-----------------------	--	--	----------

ZAŁĄCZNIK II

KRAJOWE ZOBOWIĄZANIA W ZAKRESIE REDUKCJI EMISJI

Tabela A

Zobowiązania w zakresie redukcji emisji dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO). Zobowiązania w zakresie redukcji w przypadku transportu drogowego odnoszą się do emisji obliczonych na podstawie sprzedanych paliw (*), a rokiem odniesienia jest 2005 r.

Państwo członkowskie	Redukcja SO ₂ w porównaniu z 2005 r.		Redukcja NO _x w porównaniu z 2005 r.		Redukcja NMLZO w porównaniu z 2005 r.	
	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.
Belgia	43 %	66 %	41 %	59 %	21 %	35 %
Bułgaria	78 %	88 %	41 %	58 %	21 %	42 %
Republika Czeska	45 %	66 %	35 %	64 %	18 %	50 %
Dania	35 %	59 %	56 %	68 %	35 %	37 %
Niemcy	21 %	58 %	39 %	65 %	13 %	28 %
Estonia	32 %	68 %	18 %	30 %	10 %	28 %
Grecja	74 %	88 %	31 %	55 %	54 %	62 %
Hiszpania	67 %	88 %	41 %	62 %	22 %	39 %
Francja	55 %	77 %	50 %	69 %	43 %	52 %
Chorwacja	55 %	83 %	31 %	57 %	34 %	48 %
Irlandia	65 %	85 %	49 %	69 %	25 %	32 %

Włochy	35 %		71 %	40 %		65 %	35 %		46 %
Cypr	83 %		93 %	44 %		55 %	45 %		50 %
Łotwa	8 %		46 %	32 %		34 %	27 %		38 %
Litwa	55 %		60 %	48 %		51 %	32 %		47 %
Luksemburg	34 %		50 %	43 %		83 %	29 %		42 %
Węgry	46 %		73 %	34 %		66 %	30 %		58 %
Malta	77 %		95 %	42 %		79 %	23 %		27 %
Niderlandy	28 %		53 %	45 %		61 %	8 %		15 %
Austria	26 %		41 %	37 %		69 %	21 %		36 %
Polska	59 %		70 %	30 %		39 %	25 %		26 %
Państwo członkowskie	Redukcja SO ₂ w porównaniu z 2005 r.			Redukcja NO _x w porównaniu z 2005 r.			Redukcja NMLZO w porównaniu z 2005 r.		
	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.		Każdy rok od 2030 r.	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.		Każdy rok od 2030 r.	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.		Każdy rok od 2030 r.
Portugalia	63 %		83 %	36 %		63 %	18 %		38 %
Rumunia	77 %		88 %	45 %		60 %	25 %		45 %
Słowenia	63 %		92 %	39 %		65 %	23 %		53 %
Słowacja	57 %		82 %	36 %		50 %	18 %		32 %
Finlandia	30 %		34 %	35 %		47 %	35 %		48 %
Szwecja	22 %		22 %	36 %		66 %	25 %		36 %
Zjednoczone Królestwo	59 %		88 %	55 %		73 %	32 %		39 %
UE 28	59 %		79 %	42 %		63 %	28 %		40 %

(*) Państwa członkowskie, które mają możliwość użycia całkowitych krajowych emisji obliczonych na podstawie wykorzystywanych paliw jako podstawy do spełnienia zobowiązań wynikających z konwencji LRTAP, mogą zachować tę opcję, aby zapewnić spójność między prawem międzynarodowym a unijnym.

Tabela B

Zobowiązania w zakresie redukcji emisji amoniaku (NH₃) i pyłu drobnego (PM_{2,5}). Zobowiązania w zakresie redukcji w przypadku transportu drogowego odnoszą się do emisji obliczonych na podstawie sprzedanych paliw (*), a rokiem odniesienia jest 2005 r.

Państwo członkowskie	Redukcja NH ₃ w porównaniu z 2005 r.		Redukcja PM _{2,5} w porównaniu z 2005 r.	
	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.
Belgia	2 %	13 %	20 %	39 %
Bułgaria	3 %	12 %	20 %	41 %
Republika Czeska	7 %	22 %	17 %	60 %
Dania	24 %	24 %	33 %	55 %
Niemcy	5 %	29 %	26 %	43 %
Estonia	1 %	1 %	15 %	41 %
Grecja	7 %	10 %	35 %	50 %
Hiszpania	3 %	16 %	15 %	50 %
Francja	4 %	13 %	27 %	57 %
Chorwacja	1 %	25 %	18 %	55 %
Irlandia	1 %	5 %	18 %	41 %
Włochy	5 %	16 %	10 %	40 %
Cypr	10 %	20 %	46 %	70 %
Łotwa	1 %	1 %	16 %	43 %
Państwo członkowskie	Redukcja NH ₃ w porównaniu z 2005 r.		Redukcja PM _{2,5} w porównaniu z 2005 r.	
	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.
Litwa	10 %	10 %	20 %	36 %
Luksemburg	1 %	22 %	15 %	40 %
Węgry	10 %	32 %	13 %	55 %
Malta	4 %	24 %	25 %	50 %
Niderlandy	13 %	21 %	37 %	45 %
Austria	1 %	12 %	20 %	46 %
Polska	1 %	17 %	16 %	58 %

Portugalia	7 %		15 %	15 %		53 %
Rumunia	13 %		25 %	28 %		58 %
Słowenia	1 %		15 %	25 %		60 %
Słowacja	15 %		30 %	36 %		49 %
Finlandia	20 %		20 %	30 %		34 %
Szwecja	15 %		17 %	19 %		19 %
Zjednoczone Królestwo	8 %		16 %	30 %		46 %
UE 28	6 %		19 %	22 %		49 %

(*) Państwa członkowskie, które mają możliwość użycia całkowitych krajowych emisji obliczonych na podstawie wykorzystywanych paliw jako podstawy do spełnienia zobowiązań wynikających z konwencji LRTAP, mogą zachować tę opcję, aby zapewnić spójność między prawem międzynarodowym a unijnym.

ZAŁĄCZNIK III

TREŚĆ KRAJOWYCH PROGRAMÓW OGRANICZANIA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA, O KTÓRYCH MOWA
W ART. 6 I 10

CZĘŚĆ 1

Minimalna treść krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza

1. Wstępne krajowe programy ograniczania zanieczyszczenia powietrza, o których mowa w art. 6 i 10, muszą zawierać co najmniej następujące informacje:
 - a) krajowe ramy polityki dotyczącej jakości powietrza i zanieczyszczenia powietrza, w których program został opracowany, między innymi:
 - (i) priorytety polityczne i ich odniesienie do priorytetów określonych w innych powiązanych obszarach polityki, w tym w polityce dotyczącej zmiany klimatu oraz, w stosownych przypadkach, rolnictwa, przemysłu i transportu;
 - (ii) obowiązki organów krajowych, regionalnych i lokalnych;
 - (iii) postępy poczynione w ramach obecnej polityki i środków w dziedzinie redukcji emisji i poprawy jakości powietrza oraz stopień, w jakim wypełniane są zobowiązania krajowe i unijne;
 - (iv) prognozowany dalszy rozwój sytuacji przy założeniu, że nie nastąpi żadna zmiana w już przyjętej polityce i stosowanych środkach;
 - b) warianty strategiczne rozważane w celu wypełnienia zobowiązań w zakresie redukcji emisji w okresie od roku 2020 do roku 2029 oraz na 2030 r. i na lata następne, jak również dla osiągnięcia średnioterminowych poziomów emisji określonych na 2025 r. oraz w celu dalszej poprawy jakości powietrza, a także analiza tych wariantów wraz z metodą jej przeprowadzenia; w przypadku gdy są dostępne, poszczególne lub łączne skutki strategii i środków dotyczących redukcji emisji, jakości powietrza i środowiska oraz związaną z nimi niepewność;
 - c) środki i strategie, które zdecydowano się przyjąć, w tym harmonogram ich przyjmowania, wdrażania i dokonywania ich przeglądu, oraz odpowiedzialne właściwe organy;
 - d) w stosownych przypadkach, wyjaśnienie powodów, dla których osiągnięcie orientacyjnych poziomów emisji określonych na 2025 r. jest niemożliwe bez pociągania za sobą nieproporcjonalnie wysokich kosztów;
 - e) w stosownych przypadkach, informacje na temat wykorzystania elastycznego podejścia przewidzianego w art. 5 i skutków takiego wykorzystania dla środowiska;

- f) ocenę tego, w jaki sposób wybrane strategie i środki zapewniają spójność z planami i programami w innych odnośnych obszarach polityki.
2. Aktualizacje krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza, o którym mowa w art. 6 i 10, obejmują co najmniej:
- a) ocenę postępów we wdrażaniu programu, redukcji emisji i zmniejszaniu stężeń;
- b) wszelkie znaczące zmiany kontekstu politycznego, ocen, programu lub harmonogramu jego wdrażania.

CZĘŚĆ 2

Środki redukcji emisji, o których mowa w art. 6 ust. 2 akapit drugi

Państwa członkowskie uwzględniają odpowiednie wytyczne dotyczące amoniaku oraz wykorzystują najlepsze dostępne techniki zgodnie z dyrektywą 2010/75/UE.

A. Środki służące ograniczeniu emisji amoniaku

1. Państwa członkowskie sporządzają krajowy kodeks doradczy dobrej praktyki rolniczej dotyczący ograniczania emisji amoniaku z uwzględnieniem kodeksu ramowego EKG ONZ z 2014 r. dotyczącego dobrej praktyki rolniczej na rzecz redukcji emisji amoniaku, zawierający co najmniej następujące elementy:
- a) zarządzanie azotem, z uwzględnieniem pełnego obiegu azotu;
- b) strategię żywienia zwierząt gospodarskich;
- c) niskoemisyjne techniki rozpraszania nawozów;
- d) niskoemisyjne systemy przechowywania nawozów;
- e) niskoemisyjne systemy hodowli zwierząt;
- f) możliwości ograniczania emisji amoniaku pochodzącego ze stosowania nawozów mineralnych.
2. Państwa członkowskie mogą ustanowić krajowy bilans azotu w celu monitorowania zmian w całkowitych stratach reaktywnego azotu z rolnictwa, w tym amoniaku, podtlenku azotu, amonu, azotanów i azotynów, w oparciu o zasady określone w wytycznych EKG ONZ dotyczących bilansów azotu ⁽¹⁾.
3. Państwa członkowskie zakazują stosowania nawozów amonowo-węglanowych i mogą zmniejszyć emisje amoniaku z nawozów nieorganicznych, stosując następujące podejścia:
- a) zastąpienie nawozów na bazie mocznika nawozami na bazie azotanu amonu;
- b) jeżeli nawozy na bazie mocznika są nadal stosowane, wykorzystywanie metod, w przypadku których wykazano, że zmniejszają emisje amoniaku o co najmniej 30 % w porównaniu z wykorzystaniem metody odniesienia, jak określono w wytycznych dotyczących amoniaku;
- c) propagowanie zastępowania nawozów nieorganicznych nawozami organicznymi, a w przypadku gdy nawozy nieorganiczne są nadal stosowane, rozpraszanie ich zgodnie z przewidywanymi potrzebami nawożonej uprawy lub nawożonego użytku zielonego w odniesieniu do azotu i fosforu, biorąc również pod uwagę istniejącą zawartość substancji pokarmowych w glebie oraz składniki pokarmowe w innych nawozach.
4. Państwa członkowskie mogą zmniejszyć emisje amoniaku z nawozów organicznych, stosując następujące podejścia:
- a) zmniejszanie emisji z gnojowicy i obornika stosowanych na gruntach ornych i użytkach zielonych przez zastosowanie metod służących zmniejszeniu emisji o co najmniej 30 % w porównaniu z metodą odniesienia określoną w wytycznych dotyczących amoniaku oraz na poniższych warunkach:
- (i) rozpraszanie obornika i gnojowicy jedynie w zgodzie z przewidywanymi potrzebami odżywczymi nawożonej uprawy lub użytku zielonego w odniesieniu do azotu i fosforu, biorąc również pod uwagę istniejącą zawartość substancji odżywczych w glebie oraz substancji odżywczych w innych nawozach;
- (ii) nierozpraszanie obornika i gnojowicy na gruntach nasyconych wodą, zalanych, zamarzniętych lub pokrytych śniegiem;

- (iii) rozpraszanie gnojowicy na użytkach zielonych przy użyciu węży rozlewowych, aplikatorów płozowych lub metodą płytkiego lub głębokiego wtryskiwania;
 - (iv) przyorywanie obornika i gnojowicy rozpraszanych na gruntach ornych w ciągu czterech godzin od rozpraszania;
- b) zmniejszanie emisji pochodzących z miejsc przechowywania nawozów organicznych na zewnątrz pomieszczeń dla zwierząt, przy zastosowaniu następujących podejść:
- (i) w przypadku obiektów do przechowywania gnojowicy zbudowanych po dniu 1 stycznia 2022 r. – stosowanie niskoemisyjnych systemów lub technik przechowywania, co do których wykazano, że zmniejszają emisję amoniaku o co najmniej 60 % w porównaniu z metodą odniesienia określoną w wytycznych dotyczących amoniaku, a dla istniejących obiektów do przechowywania gnojowicy – o co najmniej 40 %;
 - (ii) przykrywanie obiektów do przechowywania obornika;
 - (iii) zapewnienie, aby gospodarstwa posiadały wystarczającą możliwość przechowywania obornika, aby rozpraszają go jedynie w okresach odpowiednich ze względu na wzrost upraw;
- c) zmniejszanie emisji z pomieszczeń dla zwierząt za pomocą systemów, co do których wykazano, że zmniejszają emisje amoniaku o co najmniej 20 % w porównaniu z metodą odniesienia określoną w wytycznych dotyczących amoniaku;
- d) zmniejszanie emisji z nawozów organicznych przez zastosowanie niskobiałkowych strategii żywienia, co do których wykazano, że zmniejszają emisje amoniaku o co najmniej 10 % w porównaniu z metodą odniesienia określoną w wytycznych dotyczących amoniaku.

(¹) Decyzja 2012/10, ECE/EB.AIR/113/Add. 1.

B. Środki służące redukcji emisji w celu ograniczenia pyłu drobnego oraz sadzy (BC)

1. Bez uszczerbku dla załącznika II dotyczącego wzajemnej zgodności do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ⁽¹⁾ państwa członkowskie mogą zakazać spalania na terenie otwartym pozostałości zbiorów, odpadów rolniczych i pozostałości leśnych.

Państwa członkowskie monitorują wdrażanie zakazów wprowadzonych zgodnie z akapitem pierwszym i egzekwują przepisy w tym zakresie. Wszelkie wyjątki od tego zakazu ograniczają się do programów zapobiegawczych, które mają na celu uniknięcie niekontrolowanych pożarów, zwalczanie szkodników lub ochronę różnorodności biologicznej.

2. Państwa członkowskie mogą sporządzić krajowy kodeks doradczy dobrej praktyki rolniczej w celu właściwego zarządzania pozostałościami zbiorów na podstawie następujących podejść:
 - a) poprawa struktury gleby poprzez przyorywanie resztek poźniwnych;
 - b) udoskonalone techniki przyorywania resztek poźniwnych;
 - c) alternatywne wykorzystywanie resztek poźniwnych;
 - d) poprawa zasobności gleby w składniki pokarmowe i poprawa struktury gleby poprzez przyorywanie obornika, zgodnie z wymogami optymalnego wzrostu roślin, co pozwoli uniknąć spalania obornika (nawozu naturalnego, ściółki głębokiej).

C. Zapobieganie skutkom dla małych gospodarstw

Państwa członkowskie, wprowadzając środki określone w sekcjach A i B, zapewniają pełne uwzględnienie ich skutków dla małych i bardzo małych gospodarstw.

Państwa członkowskie mogą np. zwolnić z tych środków małe i bardzo małe gospodarstwa, jeżeli jest to możliwe i stosowne w świetle mających zastosowanie zobowiązań w zakresie redukcji emisji.

(1)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

ZAŁĄCZNIK IV

METODY PRZYGOTOWYWANIA I UAKTUALNIANIA KRAJOWYCH BILANSÓW I PROGNOZ EMISJI, RAPORTÓW METODYCZNYCH IIR I SKORYGOWANYCH KRAJOWYCH BILANSÓW EMISJI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 I 8

W przypadku zanieczyszczeń, o których mowa w załączniku I, państwa członkowskie przygotowują krajowe bilanse emisji, skorygowane krajowe bilanse emisji, w stosownych przypadkach, krajowe prognozy emisji, krajowe bilanse emisji w układzie przestrzennym, bilanse dużych źródeł punktowych oraz raporty metodyczne IIR, stosując metodę przyjętą przez strony konwencji LRTAP (wytyczne EMEP dotyczące sprawozdawczości), i są proszone o używanie przewodnika EMEP/EEA dotyczącego bilansów zanieczyszczeń powietrza (Przewodnik EMEP/EEA), o którym mowa w tej konwencji. Ponadto dodatkowe informacje, w szczególności dane dotyczące aktywności, niezbędne do oceny krajowych bilansów i prognoz emisji, przygotowuje się zgodnie z tymi samymi wytycznymi.

Wykorzystanie wytycznych EMEP dotyczących sprawozdawczości pozostaje bez uszczerbku dla dodatkowych warunków określonych w niniejszym załączniku oraz dla wymogów dotyczących nomenklatury sprawozdawczej, szeregów czasowych oraz terminów przekazywania informacji, określonych w załączniku I.

CZĘŚĆ 1

Krajowe roczne bilanse emisji

1. Krajowe bilanse emisji muszą być przejrzyste, spójne, porównywalne, kompletne i dokładne.
2. Emisje z określonych kluczowych kategorii obliczane są zgodnie z metodami określonymi w przewodniku EMEP/EEA oraz z myślą o wykorzystaniu metody Tier 2 lub wyższej (szczegółowej).

Państwa członkowskie mogą korzystać z innych opartych na dowodach naukowych i kompatybilnych metod ustanawiania krajowych bilansów emisji, jeżeli metody te pozwalają na dokładniejsze szacunki niż standardowe metody określone w przewodniku EMEP/EEA.

3. W przypadku emisji pochodzących z transportu państwa członkowskie obliczają i przedstawiają emisje spójne z krajowymi bilansami energetycznymi przedstawianymi Eurostatowi.
4. Emisje pochodzące z transportu drogowego oblicza się i przedstawia na podstawie paliw sprzedanych ⁽¹⁾ w danym państwie członkowskim. Ponadto państwa członkowskie mogą przedstawiać emisje pochodzące z transportu drogowego na podstawie ilości zużytych paliw lub kilometrów przejechanych w danym państwie członkowskim.
5. Państwa członkowskie przekazują informacje o swoich rocznych krajowych emisjach wyrażone w obowiązujących jednostkach określonych we wzorze sprawozdawczym NFR konwencji LRTAP.

CZĘŚĆ 2

Krajowe prognozy emisji

1. Krajowe prognozy emisji muszą być przejrzyste, spójne, porównywalne, pełne i dokładne, a przekazywane informacje obejmują co najmniej:
 - a) jasne określenie przyjętych i planowanych polityk i środków objętych prognozami;
 - b) w stosownych przypadkach, wyniki analizy wrażliwości wykonanej dla prognoz;
 - c) opis metod, modeli, podstawowych założeń i kluczowych parametrów wejściowych i wyjściowych.

⁽¹⁾

2. Prognozy emisji muszą być szacowane i przyporządkowywane do odnośnych sektorów źródeł. Państwa członkowskie przygotowują prognozę „ze środkami” (środki przyjęte) i – w stosownych przypadkach – „z dodatkowymi środkami” (środki planowane) dla każdego zanieczyszczenia zgodnie z wytycznymi ustanowionymi w przewodniku EMEP/EEA.

Państwa członkowskie, które mają możliwość użycia całkowitych krajowych emisji obliczonych na podstawie wykorzystywanych paliw jako podstawy oceny spełnienia zobowiązań wynikających z konwencji LRTAP, mogą zachować tę opcję, aby zapewnić spójność między prawem międzynarodowym a unijnym.

3. Krajowe prognozy emisji muszą być zgodne z krajowym rocznym bilansem emisji za rok x-3 i z prognozami zgłoszonymi na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 ⁽¹⁾.

CZĘŚĆ 3

Raport metodyczny IIR

Raporty metodyczne IIR są przygotowywane zgodnie z wytycznymi EMEP dotyczącymi sprawozdawczości i przekazywane przy użyciu wzoru raportu metodycznego IIR, jak określono w tych wytycznych. Raport ten zawiera przynajmniej następujące informacje:

- a) opisy, odniesienia i źródła informacji dotyczące określonych metod, założeń, wskaźników emisji i danych dotyczących aktywności, jak również przesłanki ich wyboru;
- b) opis krajowych kluczowych kategorii źródeł emisji;
- c) informacje na temat niepewności, zapewniania jakości i weryfikacji;
- d) opis uregulowań instytucjonalnych na potrzeby przygotowania bilansów;
- e) rekalkulacje i planowane ulepszenia;
- f) w stosownych przypadkach informacje na temat wykorzystania elastycznego podejścia przewidzianego w art. 5 ust. 1, 2, 3 i 4;
- g) w stosownych przypadkach informacje na temat powodów odejścia od ścieżki redukcji określonej zgodnie z art. 4 ust. 2, jak również środków służących zapewnieniu zbliżenia do tej ścieżki; h) streszczenie.

CZĘŚĆ 4

Korekty krajowych bilansów emisji

1. Państwo członkowskie, które wnioskuje o skorygowanie swojego krajowego bilansu emisji zgodnie z art. 5 ust. 1, zawiera w swoim wniosku do Komisji co najmniej następującą dokumentację uzupełniającą:
 - a) dowody na to, że odnośne krajowe zobowiązanie lub zobowiązania w zakresie redukcji emisji zostały przekroczone;
 - b) określenie, na ile skorygowanie bilansu emisji zmniejsza przekroczenie oraz przyczynia się do wypełnienia danego krajowego zobowiązania lub zobowiązań w zakresie redukcji emisji;
 - c) oszacowanie, czy i kiedy można spodziewać się, że dane krajowe zobowiązanie lub zobowiązania w zakresie redukcji emisji zostaną osiągnięte w oparciu o krajowe prognozy emisji bez korekty;
 - d) dowody na to, że korekta jest zgodna z co najmniej jedną z trzech następujących okoliczności. W stosownych przypadkach można odnieść się do odpowiednich wcześniejszych korekt:
 - (i) w przypadku nowych kategorii źródeł emisji:
 - dowody na to, że nowe kategorie źródeł emisji zostały uznane w literaturze naukowej lub w przewodniku EMEP/EEA,

(1)

- dowody na to, że ta kategoria źródeł nie została ujęta w odpowiednim wcześniejszym krajowym bilansie emisji w czasie, gdy ustalano dane zobowiązanie w zakresie redukcji emisji,
- dowody, że emisje pochodzące z nowej kategorii źródeł przyczyniają się do tego, że państwo członkowskie nie jest w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań w zakresie redukcji emisji, potwierdzone przez szczegółowy opis metody, dane i wskaźniki emisji wykorzystane, aby dojść do tego wniosku;

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylające decyzję nr 280/2004/WE (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 13).

- (ii) w przypadku znacząco różnych wskaźników emisji wykorzystanych do określenia emisji z określonych kategorii źródeł:
- opis pierwotnych wskaźników emisji, w tym szczegółowy opis podstawy naukowej do określenia tego wskaźnika emisji,
 - dowody na to, że pierwotne wskaźniki emisji były wykorzystywane do określania redukcji emisji w czasie, gdy redukcje te zostały określone,
 - opis zaktualizowanych wskaźników emisji, w tym szczegółowe informacje dotyczące podstawy naukowej użytej do określenia danego wskaźnika emisji,
 - porównanie szacunków emisji dokonywanych w oparciu o pierwotne i zaktualizowane wskaźniki emisji, wykazujące, że zmiana wskaźników emisji przyczynia się do tego, że państwo członkowskie nie jest w stanie wypełnić swoich zobowiązań w zakresie redukcji,
 - wyjaśnienie, czy zmiany wskaźników emisji są znaczące w celu podjęcia decyzji;
- (iii) w przypadku znacząco różnych metod wykorzystanych do określenia emisji z określonych kategorii źródeł:
- opis pierwotnie wykorzystanej metody, w tym szczegółowe informacje dotyczące podstawy naukowej użytej do określenia tego wskaźnika emisji,
 - dowody na to, że pierwotna metoda została wykorzystana do określania redukcji emisji w czasie, gdy zostały ustanowione,
 - opis zaktualizowanej wykorzystanej metody, w tym szczegółowy opis podstawy naukowej lub odniesienia użytych do określenia tej metody,
 - porównanie szacunków emisji dokonywanych w oparciu o pierwotne i zaktualizowane metody, wykazujące, że zmiana metody przyczynia się do tego, że państwo członkowskie nie jest w stanie wypełniać swoich zobowiązań w zakresie redukcji emisji,
 - wyjaśnienie, czy zmiany wskaźników emisji są znaczące w celu podjęcia decyzji.
2. Państwa członkowskie mogą przedłożyć te same informacje uzasadniające w odniesieniu do procedur dostosowawczych opartych na podobnych warunkach wstępnych, pod warunkiem że każde państwo członkowskie przedstawi wymagane indywidualne informacje odnoszące się do danego państwa, jak określono w pkt 1.
3. Państwa członkowskie ponownie obliczają skorygowane wartości emisji, aby zapewnić spójność, w możliwym zakresie, szeregów czasowych dla każdego roku, w odniesieniu do którego zastosowano korektę lub korekty.

ZAŁĄCZNIK V

OPCJONALNE WSKAŹNIKI MONITOROWANIA WPŁYWU ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA, O KTÓRYM MOWA W ART. 9

- a) W odniesieniu do ekosystemów słodkowodnych: ustalenie zakresu szkód biologicznych, w tym reakcji wrażliwych wskaźników biologicznych (mikrofitów i makrofitów oraz okrzemków) oraz utrata zasobów rybnych lub bezkręgowców:
- wskaźnik podstawowy: zdolność neutralizacji kwasów (ANC); oraz wskaźniki dodatkowe: kwasowość (pH), siarczan rozpuszczony (SO₄), azotan (NO₃) i rozpuszczony węgiel organiczny:
- częstotliwość pobierania próbek: od rocznej (podczas cyrkulacji jesiennej jeziora) do miesięcznej (strumienie).
- b) W odniesieniu do ekosystemów lądowych: ocena kwasowości gleby, utraty glebowych składników pokarmowych, statusu i bilansu azotu oraz utraty różnorodności biologicznej:
- (i) wskaźnik podstawowy: kwasowość gleby – wymienne frakcje kationów zasadowych (wysycenie zasadami) i wymienny glin w glebach:

częstotliwość pobierania próbek: co dziesięć lat; wskaźniki pomocnicze: pH, siarczan, azotan,

kationy zasadowe, stężenia glinu w roztworze gleby:

częstotliwość pobierania próbek: co roku (w stosownych przypadkach);

(ii) wskaźnik podstawowy: wypłukiwanie azotanów z gleby ($\text{NO}_{3, \text{wypłuk.}}$):

częstotliwość pobierania próbek: co roku;

(iii) wskaźnik podstawowy: stosunek węgla do azotu (C/N) i wskaźnik pomocniczy: azot ogółem w glebie ($\text{N}_{\text{całk.}}$):

częstotliwość pobierania próbek: co dziesięć lat;

(iv) wskaźnik podstawowy: bilans składników pokarmowych w liściach (N/P, N/K, N/Mg):

częstotliwość pobierania próbek: co cztery lata.

c) W odniesieniu do ekosystemów lądowych: ocena szkodliwego wpływu ozonu na wzrost roślinności i różnorodność biologiczną:

(i) wskaźnik podstawowy: wzrost roślinności i uszkodzenie liści; oraz wskaźnik pomocniczy: strumień węgla ($\text{C}_{\text{strumień}}$):

częstotliwość pobierania próbek: co roku;

(ii) wskaźnik podstawowy: przekroczenie poziomów krytycznych w oparciu o strumień:

częstotliwość pobierania próbek: co roku w sezonie wegetacyjnym.

ZAŁĄCZNIK VI TABELA
KORELACJI

Dyrektywa 2001/81/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 1	art. 1
art. 2 akapit pierwszy oraz akapit drugi lit. c), d), e)	art. 2
art. 3 lit. e)	art. 3 pkt 1
—	art. 3 pkt 2, 3, 4, 5, 8, 9, 12 i 13

art. 3 lit. i)	art. 3 pkt 6
art. 3 lit. k)	art. 3 pkt 7
art. 3 lit. h)	art. 3 pkt 10
art. 3 lit. g)	art. 3 pkt 11
art. 4	art. 4 ust. 1 i 2
art. 2 akapit drugi lit. a), b)	art. 4 ust. 3
—	art. 5
art. 6 ust. 1	art. 6 ust. 1
art. 6 ust. 2	art. 6 ust. 2 i 5–10
art. 6 ust. 3	art. 6 ust. 3 i 4
—	art. 7
art. 7 ust. 1	art. 8 ust. 1 akapit pierwszy
—	art. 8 ust. 1 akapit drugi, ust. 2–4
art. 7 ust. 2	art. 8 ust. 5
art. 7 ust. 3	art. 8 ust. 6
art. 7 ust. 4	art. 8 ust. 7
—	art. 9
art. 8 ust. 2	art. 10 ust. 1
art. 8 ust. 1	art. 10 ust. 2
—	art. 10 ust. 3 i 4
art. 9	art. 11
—	art. 12
art. 10	art. 13
art. 6 ust. 4	art. 14 ust. 1
art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 3	art. 14 ust. 2 i 3
art. 11	art. 15
art. 13 ust. 3	art. 16
art. 13 ust. 1 i 2	art. 17

Dyrektywa 2001/81/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 14	art. 18
—	art. 19
art. 15	art. 20
—	art. 21
art. 16	art. 22
art. 17	art. 23
art. 8 ust. 1 i załącznik III	załącznik I
załącznik I	załącznik II
—	załączniki III, V i VI
załącznik III	załącznik IV

Oświadczenie Komisji w sprawie przeglądu emisji metanu

W opinii Komisji istnieją silne argumenty przemawiające za dokonaniem przeglądu rozwoju emisji metanu w państwach członkowskich, aby zmniejszyć stężenie ozonu w UE oraz wspierać ograniczenie emisji metanu na poziomie międzynarodowym.

Komisja potwierdza, że w oparciu o krajowe sprawozdania dotyczące emisji ma zamiar dokonać oceny wpływu emisji metanu na realizację celów określonych w art. 1 ust. 2 dyrektywy w sprawie krajowych poziomów emisji oraz wprowadzić środki mające ograniczyć te emisje, a w stosownych przypadkach przedstawić odpowiedni akt prawny. W ocenie Komisja uwzględni szereg prowadzonych w tym obszarze analiz, które zostaną ukończone w 2017 r. oraz dalsze działania podejmowane na arenie międzynarodowej.
